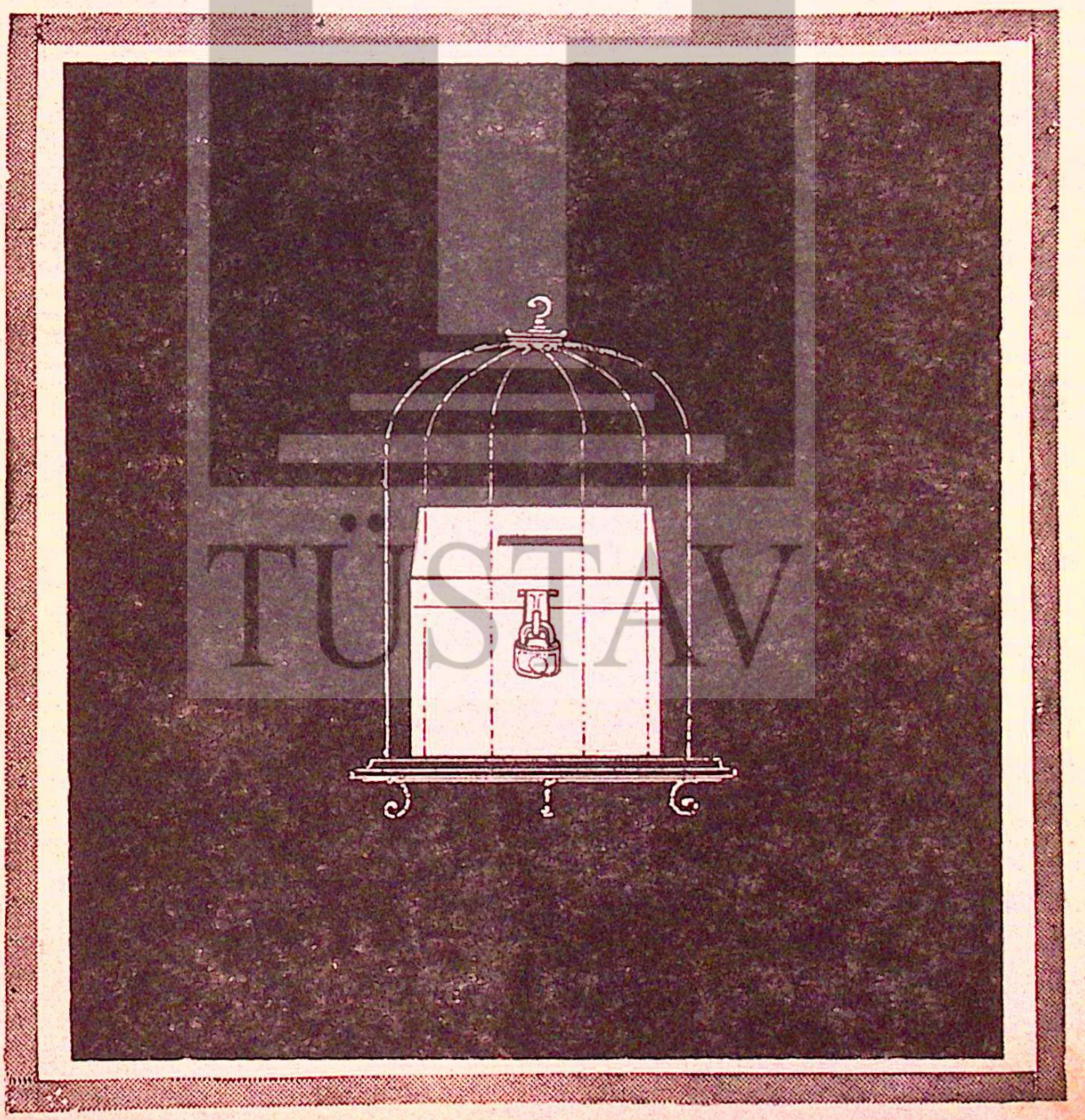
14
14-3-1977

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Y. Ergündoğan
tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

Haftalık Siyasi Gazete

TÜSTAV

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Haftalık Siyasi Gazete

Sahibi :
M. Lütfi KIYICI

Yazı İşleri Md. .
Süleyman ASLAN

Yönetim yeri
Ticarethane Sokak No: 12/7 A.
Cağaloğlu - İstanbul

Dizgi Baskı :
MURAT MATBAASI
Koll. Şt.

Abone şartları
yurt içi - yıllık 120 lira 6 aylık 60 lira
Yurt dışı iki katıdır.

SON BASKI TARİHİ
12.3.1977

İÇİNDEKİLER

12 MART 16
Seçimler 3
Yine Anti-Oligarşik
Devrim Üzerine 4
Almanya'dan Mektup :
«İŞÇİ KURULTAYI» Yapıldı 6
Kadınlarımız 7
TİP : 1961 - 1971
DURGUN SU KAPTANLIĞI . . . 8
BİR BELGE :
İHTARNAME / MİHRİ BELLİ . . . 12
CİA'nın Oyunları 14

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA!

Türkiye'de bugün de bir 12 Mart vardır. Yaşamalarında acı bir anı ve insanlığın yüz karası olan 12 Mart tam gayesine ulaşmasa bile 12 Marta giden koşullar değişmemiştir. Aynı şartlar, koşullar günümüzde de mevcuttur. Öyleyse egemen sınıf eski 12 Martı yani açık faşizmi getirecek mi? Hayır... Kesinlikle hayır. Emekçi halkımız ve tüm demokratik güçler buna izin vermeyecektir.

12 Mart toplumumuza büyük bir ders olmaktan ziyade halkımızın, işçimizin bir birine daha sıkı daha örgütlü ve daha bilinçli birleşmesini sağlamıştır. İşbirlikçi burjuva sınıfına karşı mücadele gereksinimini duymuştur. Ve bunun içinde sendikalaşmayı ve örgütlenmeyi bir görev bilmiştir.

Türkiye işçi sınıfının tarihine şöyle bir göz atalım. Bu mücadele ta Osmanlı tarihinden bu yana süre gelmektedir. Artık günümüz emekçi halkı sömürüldüğünü anlamış, davanın bilincine varmış, Emperyalizme ve Faşizme dur diyebilecek güce sahip olmuştur. **(D.G.M.) ye karşı yapılan tepki yeterli bir örnektir.**

Emperyalizm ve uşağı olan işbirlikçi sermaye sınıfı, TÜRKİYE işçisinin bilinçlenmesinden huzursuzlanmış bu gelişmeyi önlemek için bir çok girişimde bulunmuş, ama bu girişimler bir sonuç vermemiştir.

Artık onları ne patronlar ve ağalar «dur» diyebilir. İşçi sınıfı tek bir yumruk, tek bir yürek olduktan sonra amacına mutlak ulaşacaktır. İnanıyoruz amacına ulaşacağına. Çünkü emekçi halkımız her şeyin farkında «ben bir kere ağzımı yakarım» ikinci kez asla diyor.

İşbirlikçi burjuva sınıfı işçi sınıfına karşı ne kadar baskı ve tehdit yaparsa yapsın onları yıldıramıyacak ve aksine daha örgütlü, daha sıkı, daha gür seslerinin çıkmasını sağlıyacaktır.

En acı zulum ve insanlık dışı hareketlerde bile sabırla, kararlılıkla yarını için savaşıyor. Faşizme indirilecek yumruk işçinin, köylünün, tüm emekçi halkın yumruğu olacaktır.

Yaşasın Faşizme Karşı Omuz Omuza Mücadelemiz!

Yaşasın Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye Savaşımız!

Muğla'dan bir devrimci

ORTA ÖĞRETİMDEKİ BASKILAR

Amerikanca eğitimin faşist baskıları ve yönetmelikleri tüm orta öğrenimde olduğu gibi, bizim okulda da uygulanmaktadır.

Okul yönetmeliklerinde dayak olmadığı halde, okulumuzda dayak atma doğal hale gelmiştir. Not verme, öğrencilere baskı aracı olarak kullanılmaktadır. Okulumuzdaki faşist hocalar, faşist ideolojiyi yayan ders kitapları yetmiyormuş gibi daha da ileri giderek propaganda yapmak tadırlar.

Tüm baskılar, halkımızın üzerindeki baskıların bir parçasıdır. Baskılara rağmen mücadelemizi engelleyemiyeceklerdir.

Kahrolsun Amerikancı Eğitim ve Yönetmelikleri!

Faşizme Karşı Omuz Omuza!

Kartal Ticaret Lisesinden
Bir Grup Devrimci

DUYURU

TEP Genel Merkezinde Genel Başkan Mihri Belli yönetiminde «TÜRKİYE'DE SINIFLARIN MEVZİLENMESİ» konulu seminerler yapılmaya başlanmıştır. Her cumartesi saat 15'de başlayan seminerler, üye ve sempatizanlara açık olarak yapılmakta ve son bölümde tartışma açılmaktadır.

Katılmak isteyen arkadaşlar belirtilen gün ve saatte Ticarethane Sok. No: 12/7 Sultanahmet - İST. adresinde bulunan TEP Genel Merkezi salonunda bulunabilirler.

BAŞYAZI:

SEÇİMLER

Önümüzde parlemento seçimleri var. TEP bu seçimlere katılmıyacaktır. Parlemanter mücadeleyi yadsıdığından değil. Parlamenterizm batağına saplanmamak koşuluyla, perlamenter mücadelenin önemini abartmamak, partinin proleter devrimci niteliğini korumak koşuluyla, gerçek sosyalist parti burjuva demokrasisinin olanaklarından yararlanır. Proleter devrimci parti parlementodan, bir kürsü olarak yararlanmak için, burjuva partilerinin milletvekillerinin başları üstünden emekçi halka seslenebilmek için bu kuruma girer. Başka amaçla değil.

TEP'in seçimlere katılmamasının nedenleri açık : Kurulduktan kısa bir süre sonra, daha bismillah demeden, üzerimize 12 Mart açık faşizminden devrolunan Devlet Güvenlik Mahkemesini saldırttılar. TEP'i programından ötürü komünistlikten ve kürtçülükten yargılamaya kalktılar. Niyetleri kötüydü. Ne yapıp yapıp TEP'i kapatmak yöneticileri ağır hapis cezalarına mahkûm etmek kararındaydılar. DGM'nin bir partiyi programından ötürü yargılama yetkisi yoktu. Bu yetki ancak Anayasa Mahkemesinindi. Bilindiği gibi TEP yöneticileri soruşturma sırasında DGM savcılığının sorularını cevaplandırmadılar. TEP Genel Başkanı istenen parti evraklarını teslim etmeyi reddetti. Ve bu yüzden hapsedildi. Bu koşullarda toplanan TEP Merkez Yürütme Kurulu her kademede örgütlenmeyi durdurma kararı aldı. DGM'lerin kalkmasıyla TEP davası ağır ceza mahkemesine devredildi. Bu, baskının bir ölçüde hafiflemesi demekti. Ama demokles kılıcı hala TEP'in tepesinde sallanıyordu. TEP karar organı eski kararını kaldırarak örgütlenme faaliyetini sınırlı ölçüde sürdürmeyi kararlaştırdı. Ancak il ve ilçe örgütleri kurulmayacak, sadece parti büroları açılacaktı. Koşullar göz önünde tutulduğunda bu sınırlama zorunluydu. TEP'in seçimlere katılmama kararı arkasında bu gerçekler yatar.

Önümüzdeki seçimlerde, işçi sınıfının öncü birliği niteliğinde, yoksul köylülük saflarında kök salmış bir sosyalist parti katılmıyacaktır. TEP seçimlere katılsaydı da bu durum değişmeyecekti. Türkiye'de pek büyük bir gücü temsil eden sosyalist birikimin ağırlığını doğrudan doğruya duyuramayacağı bir seçim olacaktır, bu da. Onun için seçimin demokratikliğinden söz edilemez.

Düzen odur ki, CHP'nin Ekim 1973 seçimlerine katıldığı bileşim ve küçük burjuva dönüşümcü kimlik ile bu seçimlerde yer almasına egemen güçlerin tahammülü yoktur. 1973'de bir yanda 12 Mart açık faşizminin sorumluluğunu taşıyan bir AP ile, öte yanda 12 Mart faşizmine, hiç değilse bir ölçüde karşı çıkmış bulunan bir yönetim altında, siyasi demokrasiyi savunan ve dönüşümcü bir plotformla ortaya çıkan bir CHP karşı karşıya geldi. Bu iki parti arasında, emekçi halkımızın kısa vadeli istemleri bakımından bir tercih olduğu açıktır.

Egemen çevreler, hakimizin faşizme karşı direnişi ile gerilemek, mola vermek zorunda bırakılmış olan faşist cephe, AP'nin seçim zaferinden emindiler. CHP'nin seçimden en güçlü parti olarak çıkması kendilerini şaşırttı. CHP'li bir iktidarı bir süre için sineye çekmek zorunda kaldılar. Egemen güçler, özellikle işbirlikçi sermaye, o gün bu gün CHP'yi dişlerine göre bir iktidar partisi durumuna getirmek için, bu partinin demokrasici, halkcı, dönüşümcü yanlarını budamakla meşguldüler. Bunun için ilk önlem olarak CHP'yi iktidardan uzaklaştırmışlardır, erken seçimleri engellemişlerdir. Egemen çevreler bu budama işinde hayli başarılı oldular.

Son olarak parlemanter maaş ve ödeneklerine zamla ilgili gelişmeler, hem CHP kodamanlarının seviyesini, hem de bu partinin liderinin etkinliğinin sınırlılığını açığa vurmuştur.

Bütün bunlara karşın, CHP önümüzdeki seçimlerde desteklenmeli midir? Soruyu cevaplandırmak için henüz vakit erken. Eğer CHP sağa kayışını firenleyebilir, siyasi demokrasiyi içtenlikle savunduğunu eylemiyle kanıtlarsa, seçim kanununun özelliği göz önünde tutularak, oy bölünmeleriyle AP'nin ekmeğine yağ sürme durumlarından kaçınılmalıdır.

Faşist cephe, önümüzdeki seçimi, faşist komandoların sandık başlarında kol gezdiği, muhalefet partilerine oy vermenin cesaret işi olduğu ortamda yaptırmaya niyetlidir. Niyetlerini kursaklarında bırakmak yurtseverlik görevidir. Ama bu olmasa da seçimin demokratikliğinden söz edilemez. Her ülkede kuşaklar boyu süren çetin devrimci mücadelelerin ürünü olmuştur demokrasi. Türkiye'de de demokrasi ucuza elde edilmiyecektir. Ve Türkiye'de demokrasiden söz edilebilmesi

için, bütün umutların «Karaoğlan»a bağlanması zorunluluğu ortamı mutlaka kalkmalı, tüm sosyalist potansiyelin ağırlığını doğrudan doğruya duyuracak olan gerçek sosyalist parti tarih sahnesinde yerini almalıdır. Çağımızda demokrasi her yerde işçi sınıfının hegomonyası altında, bu sınıfın öncü birliği niteliğindeki partisi önderliğinde toplumun tüm ulusal ve demokratik güçlerinin kuşaklar boyu süren mücadelesinin ürünü olmuştur. Türkiye'de de böyle olacaktır. Ucuza demokrasi yok!

Yine Anti-Oligarşik Devrim Üzerine

Bundan önceki yazımızda, bağımlı kapitalizmin gelişmesi, feodalizmin tasfiyesi ve tekelleşen işbirlikçi burjuvazi üzerine kurulan oligarşi tezinin gereği olarak, anti-oligarşik devrimin, sosyalist devrim olması gerektiğine işaret etmiştik. Ancak biliyoruz ki, ne Mahir Çayan ne de bu günkü yandaşları sosyalist devrim önermemişlerdir.

Böyle bir Türkiye tahlilinden sonra önümüzdeki devrimin sosyalist olmadığını söylemek bir çelişki olmakla birlikte, yine de olumlu bir şeydir. Çünkü stratejik hedefleri emperyalizm ve oligarşi olan (anti-emperyalist ve anti-oligarşik) devrim; feodalizmin tasfiyesi, bağımlı kapitalizmin gelişmesi, işbirlikçi burjuvazinin tekelleşmesi süreçleri fazla abartılmadığı sürece, millî demokratik devrimden başka bir şey değildir. Ve zaten sosyalist devrim ile millî demokratik devrim arasında nitelik olarak bunlardan ayrı bir başka nitelikte, bir üçüncü devrim yoktur. Hedefi emperyalizm ve oligarşi olan devrim ya millî ve demokratik olacaktır ya da sosyalist.

Bilindiği gibi Mahir Çayan'ın, anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrimin kavram olarak millî demokratik devrimden pek farklı olmadığını belirtirken, anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrim kavramı lehine öne sürdüğü gerekçe, «Emperyalizmin üçüncü bunalım döneminin emperyalist işgal biçimi (ni) belirtmesi açısından bu kavramı daha tutarlı» bulması ve Millî Demokratik Devrim kavramının ise «genellikle, emperyalizmin eski istismar metodlarının temel olduğu dönemi karekterize ettiği» yolundaki görüşüdür.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, devrim, «kime karşı?» sorusunu yanıtlayıp, «hangi devrim?» sorusunu karşılıksız bırakan anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrim kavramı Millî Demokratik Devrim yerine konamaz. Konabileceğini, bir an için kabûl etsek bile, Çayan'ın öne sürdüğü gerekçe, haklı ve soruna çözüm getirici değildir. Çünkü, bir devrimin niteliğini istismar (sömürü) metodları (yöntemleri) değil, bu metodların yeniliği ya da eskiliği hiç değil, sömürünün niteliği belirler.

Eğer bir yerde feodal sömürü varsa («emeğin feodal sömürüsü sürüyorsa») buna son verecek olan devrim, DEMOKRATİK devrimdir. Eğer bir yerde şu ya da bu yöntemlerle olsun emperyalist sömürü ve tahakküm varsa buna son verecek olan devrim MİLLÎ devrimdir.

Üçüncü bunalım döneminin, emperyalist işgal biçimi olarak kastedilen şey gizli işgal olgusudur. Bazı çevreler bu nedenle, emperyalizmin orduları açıkca ülkeyi işgal edip saldırıya geçinceye kadar devrimin millî (anti-emperyalist) niteliğini bir yana atarlar ve buna dayanarak yanlızca demokratik devrim ya da demokratik halk devrimi v.b. gibi kavramlara saplanırlar. Çayan bu konuda şunları söylüyor : «Ülkemizdeki baş çelişki oligarşi ile halkımız arasındadır. Oligarşi içinde bizzat emperyalizm yer aldığı için devrimci savaş sadece sınıfsal plânda yürümiyecektir. **Savaş, sınıfsal ve ulusal plânda** yürüyecektir. Şüphesiz oligarşik devlet cihazının militarize gücü yetersiz kalıp, Amerikan ordularının açıkça savaş içinde yer almasına kadar sınıfsal yan ağır basacaktır.

«Ülkemizdeki revizyonist ve pasifistler emperyalizmin ikinci yeniden paylaşım savaşından sonra istismar metodlarında yaptığı değişikliği yani ekonomik, politik ideolojik ve askerî gizli işgâl espirisini gözden kaçırarak, emperyalizmin eski sömürü metodunun ağırlıklı olduğu dönemlerdeki geri bıraktırılmış ülkelerin devrimcilerinin yaptığı gibi, emperyalizmi dışsal bir olgu kabul edip, onunla hakim sınıfları kalın çizgilerle ayırmaktadırlar. İster baş çelişkiyi feodalizm ile köylüler arasında tespit eden oportünüstler olsun, ister yerli tekelci burjuvazi ile emekçi kitleler arasında tesbit eden oportünistler olsun, bu tesbitleri ile Amerikan emperyalizminin ekmeğine yağ sürmektedirler. Amerikalı işgalcilerin bizzat kendileri bütün güçlerini kullanarak, her çeşit ince metotları kullanarak işgallerini gizlemeğe çalışmaktadırlar. Bu kesin ayırımlı tesbit, Amerikalı emperyalistlerin bu yöndeki gayretlerini «soldan» takviye etmekten başka birşey değildir.» (Bütün Yazılar S: 373 - 374).

Besbelli ki, Çayan, emperyalizm ülkeyi açıkca işgal etmemiş ve aktif saldırı durumunda değil diye devrimimizin milli (anti-emperyalist) yanını görmezden gelenlere, karşıdır. Emperyalizmi oligarşinin içinde değerlendirmesine karşılık, devrimi yalnızca anti-oligarşik olarak değerlendirmek gibi bir tutum içine girmiyor, tam tersi, devrimin her dönemde anti-emperyalist nitelik taşıdığını vurgulamak için, anti-emperyalist kavramına en başta yer veriyor. Eğer yalnızca, anti-oligarşik devrim demekle yetinseydi, bu, Çayan'ın oligarşi anlayışına göre bir tutarsızlık olmayacaktı; ama devrimin milli yanı gizlenmiş olacaktı. Bu bakımdan Çayan'ın, devrimin her dönemde anti-emperyalist olduğunu vurgulamak anlayışını olumlu bulmamak ve buna katılmamak olanaksız. Ancak, olanaksız olan birşey daha var; o da anti-emperyalist devrim kavramının, emperyalizmin gizli işgalini belirtmesi bakımından, milli devrim kavramından niçin daha tutarlı bulduğudur. Çünkü Çayan, emperyalizme karşı (anti-emperyalist) bir devrimden söz ederken, istese de istemese de niteliği-milli olan bir devrimden sözetmektedir. Çok söyledik anti-emperyalist devrim milli devrimdir. Milli devrim, anti-emperyalisttir (emperyalizme karşıdır). Bu bakımdan iki kavramdan birinin ötekinden daha tutarlı olduğu iddia edilemez. Biri devrimin kime karşı olduğunu belirtiyor, diğeri hangi nitelikte bir devrim olduğu sorusunu yanıtlıyor.

Mahir Çayan'ın milli demokratik devrim yerine, getirdiği adlandırmada tek orijinallik «anti-oligarşik» devrim kavramıdır. Bu kavram, devrimin demokratik niteliğini kesinlikle gözden ırak tutmaktadır. Ancak böyle bir adlandırma Mahir arkadaşın ve hele yandaşlarının sınıf tahlilleri açısından tutarlıdır. Eğer devrimin demokratik niteliğini yadsımamakla birlikte seçilen terim, devrimin demokratik niteliğini belirtmede yetersiz kalıyorsa bu, hatalı bir adlandırmadır.

Ancak, Çayan'da ve özellikle yandaşlarında, sorun yalnızca adlandırmada bir hata olarak ele alınamaz. Eğer bağımlı kapitalizm, temsilcisi olan işbirlikçi burjuvazi tekelleşecek kadar gelişmişse, feodalizm tasfiye edilmiş, yalnızca üst yapıda feodal ideoloji korunmaya çalışılıyorsa, ülkede esas olarak emperyalizme bağımlı tekelci bir burjuva azınlığın egemenliği sözkonusuysa, «kime karşı devrim?» sorusuna verilecek yanıt, oligarşiye karşı (anti-oligarşik) devrim olabilir. Çayan'da ve özellikle yandaşlarından pek bir tutarsızlık yoktur.

Bu durumda «hangi devrim?» sorusunun karşılığı, eğer aynı tutarlılık sürdürülecekse, «sosyalist devrim» olmalıdır. Ancak, başta da söylediğimiz gibi, Çayan ve yandaşları önümüzdeki devrimin sosyalist olduğunu söylememektedirler. Bu bir tutarsızlıktır, ve anti-oligarşik devrimin hangi nitelikte bir devrim olduğu konusunu da boşlukta bırakmaktır.

Öte yandan Çayan, devrimin hem ulusal hem de sınıfsal planda yürüyeceğini «Amerikan orduları açıkça savaş içinde yer alıncaya kadar sınıfsal yan'ın» ağır basacağını söylemektedir. Devrimin ulusal yanını belirleyen besbelli ki anti-emperyalist olmasıdır. Peki sınıfsal yanını belirleyen olgu nedir? Oligarşinin temel gücü, belirleyici gücü, tekelci burjuvaziye karşı olması mı? Yani anti-kapitalist olması mı? Bunu iddia etmek, önümüzdeki devrimin sosyalist devrim olduğunu söylemektir. Ama feodalizm tasfiye edilmiş ve yalnızca üst-yapıda korunmaya çalışılıyorsa ve oligarşi esas olarak tekelci bir burjuva azınlığın egemenliğiyse, o zaman da devrimin anti-kapitalist olduğunu iddia etmek gerekir. Özellikle Çayan'ın bugünkü yandaşları bu tutarlılığı göstermek zorundadırlar. Gösteremezler, çünkü işçi sınıfının ideolojisinin öncülüğüne, temel güç olarak köylülüğe, temel savaş alanı olarak kırlara dayalı ve kırlardan şehirlerin kuşatılması biçiminde gelişen bir devrim stratejisi havada birşey olacaktır. Çayan'ın koyduğu, yandaşlarının ise daha fazla abarttığı, bağımlı kapitalizmin gelişmesinin, işbirlikçi burjuvazinin tekelleşmesinin, feodalizmin tasfiyesinin Türkiye'de kırsal alanda sınıfsal yapıyı bozmayacağı düşünülemez. Ne kır proleteri, ne de kır küçük burjuvazisi olarak niteliyebildiğimiz, feodal sömürü ve tahakküm ilişkileri içindeki geniş yoksul köylü kitleleri, bu durumda bir kısmıyla tarım proletaryası bir kısmıyla köy küçük burjuvazisi niteliğine bürünmek zorundadır. Eğer çözülme toprakda kapitalist büyük üreti-

DİSTAV

me dönük bir çözülme ise, köylülüğün en geniş devrimci kesimini tarım proletaryası oluşturur, gerçekçi olmamakla birlikte bir varsayım olarak belirtelim ki, köylülüğü temel güç olarak alan ve tabanını esas olarak tarım proletaryasının oluşturduğu bir devrim ancak sosyalizme yönelmiş bir devrim olabilir. Çünkü bu devrimin çözümlediği çelişki tarımda proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkidir.

Eğer feodalizmin çözülmesi toprakda büyük üretime dönük değilse, kırlarda küçük çaplı üretim ve köy küçük burjuvazisi ağır basacaktır. Eğer kırlarda, esas güç olarak, kendinden daha devrimci bir sınıfın iticiliği yoksa, bu küçük burjuvazinin kararlı ve tutarlı bir devrimci güç oluşturacağını ve devrimin temel gücü olabileceğini düşünmek olanaksızdır.

Açıktır ki, anti-emperyalist anti-oligarşik devrim kavramının gizli işgali daha iyi belirtmesi açısından milli demokratik devrim kavramından daha tutarlı olduğu iddiası boş bir iddiadan öteye gidemez. Üstelik anti-oligarşik devrim kavramı, sosyalist devrim mi yoksa demokratik devrim mi konusunda yarattığı karışıklık yüzünden sağlıksız bir adlandırmadır. Hem sosyalist devrim önermeyip, hem ülkedeki kapitalistleşmeyi, burjuvazinin tekelciliğini (oligarşiyi) feodalizmin tasfiyesini bu kadar abartmak, çelişkiye düşmektir.

Öte yandan Çayan olsun, yandaşları olsun, bağımlı kapitalizmin gelişmesi ve feodalizmin tasfiyesi konusunda abartılmış iddialarına bağlı olarak, işbirlikçi burjuvazinin tekelleşmesini ileri sürerken yine kendi açılarından belirli bir tutarlılık içindedirler. Ancak bütün bunlara bağlı olarak işçi sınıfında olması gereken nicel ve nitel gelişim sorusunu es geçiyorlar. Bir ülkede kapitalizm ve burjuvazi ne denli gelişirse, işçi sınıfı da o denli bir gelişime uğrar. Bu konu suskunlukla geçiştirilse de, «anti-emperyalist ve anti-oligarşik» devrimde Türkiye işçi sınıfına, devrim öncesi Çin işçi sınıfının devrimdeki sınırlı rolünü oynatmaya kalkışmak, kapitalizm geliştiği, burjuvazi tekelleştiği halde, işçi sınıfında önemli bir (nicel-nitel) değişiklik olmadığını dolaylı da olsa savunmak demektir.

Çayan feodalizmi tasfiye ittirirken, kırda sınıfsal yapının uğrayacağı değişiklik konusuna değinmemiştir. Bu günkü yandaşları, feodalizmin tasfiyesi sorununda daha da ileri gitmelerine karşın, aynı konuya bir türlü çözüm getiremiyorlar.

Çayan, bağımlı kapitalizmin gelişmesine uygun olarak, burjuvazinin uğraması gerektiği değişikliği vurgularken, sorunu sanki işçi sınıfında hiçbir gelişme olmamış gibi koymaktadır. Bu gün yandaşları da aynı çelişik tutumu sürdürüyorlar.

ALMANYA'DAN MEKTUP :

«İşçi Kurultayı» Yapıldı

26.2.1977 tarihinde 6 derneğin organize etği bir toplantı yapılmıştır. Toplantının adı «İşçi Kurultayı» olduğundan ilgimizi çekti ve buraya Türkiyeli Emekçiler Birliği olarak bir gözlemci gönderdik. Bu arkadaşımızın toplantıya alınmaması, bizlere ümid etmediğimiz bir düzeyde gerçeğe uymayan ve bilimsel tartışmalardan uzak hakaretlerde bulunulması, böylesi bir toplantının adına laik bir şekilde yapılmadığı görüşlerini getirdi.

Almanya'da bir işçi olarak çalışan ve kendi sınıfının mücadelesini hem teoride ve hem de pratikte veren bu arkadaşımız kendine yüklendiği görevi yerine getirmek üzere uzak bir yolculuk yaptıktan sonra toplantı yerine varır ve giriş kapısında yolunu keserler. Delege olmadığı için, bütün misafirlere uygulandığı gibi 20. — DM vererek içeri girmek ister. Ne oldukları belirsiz yüzlerce adamı ve hertürlü basın'ı içeri aldıkları halde bizim arkadaşımız geri çevrilir! Böylelikle arkadaşımıza akıllarınca fikirlerinden ötürü bir darbe indirmek isterler ve şöyle derler «Sen MDD'ci sin, içeri giremezsin, önce gerçekleri görün ve Millî Demokratik Devrim masalı ile milleti aldatmayın!» Yani sizin düşünceniz Millî Demokratik Devrimi savunuyorsa, Sosyalizmi önce kendi gücünüze güvenerek kurmak gerekliliğini savunuyorsanız, yurtdışında, yani doğu Avrupa ülkelerinde, kurdukları bir merkezle Türkiye devrimci hareketini yönetmeğe kalkan mülteci grubuna ters düşüyorsan ve onları yapıcı bir şekilde de olsa tenkit ediyorsan, ve sen Sovyetler Birliği ile Çin Halk Cumhuriyetini kardeş sosyalist ülkeler olduğu ve er geç bugünkü sürtüşmelerin bir son bulacağı ve bu kardeş ülkelerin tekrar birlik ve beraberlik içinde mücadeleye devam edecekleri inancıya hareket ediyorsanız, siz bu kurultayı düzenleyen beylerce kesin olarak bozguncusunuz, revizyonistsiniz, Maocusunuz, Troçkistsiniz, ve bundan dolayı da misafir kartı alıp içeri giremezsiniz!

Oysa gerçeği görme düşüncelere saygı ile, onları sabırla dinleme ile başlar. Kapitalizme karşı mücadele yollarımızı şu sıralarda ayrı ayrı görüyorsak, bu ileride aynı yolda bütünleşmeyeceğimizin ispatı değildir. Kimin haklı mücadele yaptığını işçi sınıfı değerlendirecek, ve Anadolu ve Trakya halkları kendi mutlu geleceklerine ulaşmalarının yollarını kendileri kararlaştıracaklardır. Oysa birsürü kapitalizme hizmet eden gazetecileri ve nitelikleri bilinmiyen kişileri içeri alıp, sanki savaşınız bizlerle imiş gibi bizim bilinçli emekçi gözlemcilerimizi içeri almamanız yanlış tutumlarda olduğunuzun ispatıdır. Millî Demokratik Devrim stratejisini benimseyen devrimcilerle işi gücü bırakıp mücadeleye girişmeniz devrimcilikle bağdaşmaz!

Bize öyle geliyor ki sizler savunduğunuz düşüncelerinizden emin olmadığınız için korkmaktasınız. Eğer fikirlerinizden eminseniz bunları bilinçli bir işçi arkadaşa karşı savunmayacaksınız da, kime karşı savunacaksınız? Biz Emekçilerden kurulu örgüt olarak, bizlerin dertlerine çözüm getiren her hareketi desteklemek bizlerin en büyük görevidir. İşçinin desteğini almak ve ona sınıf bilincini vermek istiyorsak, kapıdaki görevlilerin «Buraya Maoistler, Milli Demokratik Devrimciler giremez» bağırdıkları zaman, Hollanda'dan gelerek içeriye girme imkanı verilmeyen bir genç işçinin — Fikirlere zincir mi vuruyorsunuz? Şeklindeki sorusuna görevlinin verdiği cevap «Sen hangi dernekle geldin?» olursa, bu «kurultay» adlı toplantı işçi sınıfı tarafından nasıl destek görür? İşçilerin haklarını savunabilmek için mutlaka Doğu Avrupa mülteci grubundan mı olmak gerekir? Başka görüşte olan işçiler sınıflarının mücadelesini vermiyorlar mı?

Böyle düşünmek ve buna göre hareket etmek hiçbir zaman devrimcilikle bağdaşmaz. Bu hareketler işçi sınıfını bölmektir.

Türkiye'li Emekçiler Birliği — Münih

Kadınlarımız

Büyük ustanın deyimiyle kadınlar katılmaksızın devrim olmaz. Bu sözü herkes bilir ama, devrimci hareketimizdeki kadın arkadaşlara karşı erkek arkadaşlarımızın tutum ve davranışı her zaman doğru bir tutum ve davranış değildir. Devrimci erkek arkadaşlarımızın önemli bir kesimi kendilerini feodal zihniyetten arındıramamışlar, kadın-erkek eşitliğini tam sindiremişlerdir.

Bilindiği gibi, bizim gibi sömürü toplumlarında kadın çifte sömürü altındadır. Yani toplumumuzda kadın hem emekçi olduğu için hemde kadın olduğu için sömürülmektedir. Kadınlarımız bu durumdan ancak gerçek sosyalist toplumun kurulmasıyla kurtulacaktır. Fakat kadınlar sosyalist toplum kurulsun da özgür olalım diye bekleyemezler. Kadınlar için eşitlik mücadelesi şimdiden gündemdedir.

Kadın devrimciler feodal zihniyete karşı, eşitlik uğruna nasıl mücadele edeceklerdir? Devrimci eylemde en ön safta yerlerini alarak, militanca kimseden geri kalmadıklarını eylem içinde kanıtlayarak. Devrimci kadınların bunu yapabildikleri bir çok durumlar vardır. Şöyle bir geriye dönüp bakıldığında, Türkiye'de bugüne kadar gelmiş olan hareketlerde kadın arkadaşlarımızın erkeklerden hiçte geri kalmadıkları görülür. Bunları görmek için kimsenin fazla kafa yorması gerekmez. Çünkü her harekette kız arkadaşlarımız en az erkek arkadaşlar kadar ölümü göze almakta ve sınıf düşmanlarına meydan okumaktadırlar. Bütün bunlardan dolayı erkek arkadaşlarımız kadın arkadaşlarımıza karşı koruyucu melek pozlarından vazgeçmelidirler. Bu koruyucu tavırları feodal zihniyetin dışa vurmasından başka bir şey değildir. Öyle kız arkadaşlar varki tutumlarıyla, cesaretleriyle eylemde esin kaynağı olabilmektedirler. Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelesi kadın erkek ayrımı gözetmeksizin omuz omuza çarpışılarak verilecektir. Emperyalizm ve işbirlikçi faşistler darbelerini indirirken kadın erkek ayrımı yapmıyor. Ölümde, İşkencede eşitsin. O halde feodal zihniyeti terkedelim, her bakımdan eşit olalım. Kadın arkadaşlarımızı mümkün olduğu kadar harekete katmaya çalışalım kadın arkadaşlarımızın kararlı mücadele sürdürmeleri mitingde, grevde, direnişte, yürüyüşte etkili olmaktadır. Bu da devrimci hareketi güçlendirir.

Durgun Su Kaptanlığı...

Geçen sayımızda TİP'in 1961 - 1971 döneminin kısa bir tarihcesini sunduk. TİP'in 1960'ların ortalarında Türkiye'de hemen hemen tüm sosyalistlerin desteklediği bir Parti iken, 12 Mart arifesinde Türkiye solu içinde güçsüz bir sağ fraksiyon durumuna düşürülmüş olmasının nedenlerini özet olarak açıklamaya çalıştık. Burada TİP yönetiminin işlemiş olduğu büyük hataların başlıca etken olduğuna işaret ettik.

Bu yazıda da bugünkü TİP sözcülerinin bir konuyla ilgili değerlendirmelerini ve strateji konusundaki görüşlerini ele alacağız.

TİP sözcülerinin hareketimizin tarihi konusundaki olumsuz tutumları, her ağızların açtıklarında dışa vuruyor. Örneğin 1960'dan önceki dönem hakkında şöyle diyorlar: «1961'e kadar tüm sol fikir ve görüşler illegaliteye itilmiş kaldı. 1961 Türkiye'sinde işçi sınıfının sosyalizmi hedef alan yasal partisinin oluşturulmasını kolaylaştıracak, ideolojik ve politik düzeyde belirleyici rol oynayacak bir birikim yoktu. Sol tümüyle hep baskı altında tutulmuş, illegalitenin zor şartlarında yürütülmüş parti hareketi cılız kalmış, hatta 1950'den sonra bir dağılma hali göstermişti. Örneğin Portekiz'de Nisan 1974 devrimden sonra görüldüğü üzere illegal şartlarda örgütlenip etkin bir güç kazanmış bir partinin legaliteye çıkışı gibi bir durum yoktu. Bununla birlikte bu söylediklerimiz Türkiye'de hiç bir birikim yoktu, TİP sıfırdan işe başladı anlamına gelmez. 1962 yılından başlayarak TİP'e katılan sosyalistler elbette o anda mantar gibi yerden bitmiş değillerdi. Sadece kapsamlı ve köklü birikim olmadığı açıktır.» (B. Boran, «TİP 1961-1971», Yürüyüş, sayı 67)

Yazarın sosyalist hareketimizin geçmişini küçümsediği açık. Ona göre bu hareket «cılız kalmış» ve sonunda dağılmış. Elbette ki hareketin kusursuz olduğu iddia edilemez. Ama şu bir gerçektir: 27 Mayıs'ı yapanların hemen hemen tümü 1960'ların başlarında sosyalizme karşı şartlanmış kişiler oldukları halde, Türkiye'de 1960'larda konuşulan baş konu sosyalizmdi. Nasıl oldu da 27 mayıs, onu yapanların iradesi dışında toplumun bir sola açılışını başlattı. Bu bir rastlantı değildi elbet. Olan şuydu, Türkiye sosyalistlerinin en çetin koşullarda sürdürebildikleri mücadelelerin ürünü olan sosyalist birikim ilk fırsatta dışa vurmuştur. Geniş çevrelerin her türlü sol fikire karşı şartlandırılmış olmasına karşın, yürürlükte olan 141 ve 142 inci maddelere karşın; böyle bir gelişme Türkiye sosyalizminin büyük potansiyel gücünün kanıtıdır. Ve bunu görmezlikten gelmek devrimci tutumu olamaz.

Yazar 27 Mayıs hareketini Nisan 1974 Portekiz devrimi ile kıyaslıyor ve ikisi arasında hiçbir fark yokmuş gibi, Türkiye'de «etkin bir güç kazanmış bir partinin legaliteye çıkışı gibi bir durum yoktu» diyor.

Portekiz'de Nisan 1974 devrimi de, 27 Mayıs da ordu içinde bir subay kadrosunun eseri olan hareketlerdi. Ama benzerlik burada biter. Yıkılan gerici düzenin niteliği bakımından olsun, hareketin emperyalizm ile özellikle ABD emperyalizmi ile bağıntıları, harekete getirilen güçler bakımından olsun ikisi arasında temel farklar var.

Portekiz devrimi yıllık bir faşist, iktidara emperyalizmin kesinlikle arka çıktığı bir iktidara karşı sosyalizin genç subayların hareketiydi. Spinola baştan hareketin başı gibi göründüyse de, uzun boylu etkinliği olmadığı kısa zamanda anlaşıldı. Bu devrim toplumda köklü değişiklikleri amaçlıyordu. O kadar ki bu hareket Cunhal'ın komünist partisince desteklendi, ve karşı devrim niteliğinde bir ikinci darbe yeniden Salazar faşizmini değil, sosyal demokrat Suarez'i iktidara getirdi.

27 Mayıs İsmet İnönü'nün etkisindeydi. Geniş ölçüde onun eseriydi.

İnönü ise, (Ana Muhalefet Partisi lideri olarak) bu hareket sonucu hedef alınan düzenin bir parçasıydı. 27 Mayıs'cılar içinde Türkeş gibi faşistler de yer almaktaydı. 1960'da sosyalizme karşı tutum bakımından 27 Mayıs'cıların, düşürülen Menderesler den, Bayarlardan uzun boylu farkı yoktu. 1960'larda sola açılış onların iradesi dışında olmuştur ve sonunda 27 Mayıs'cılar içinde de bu sola açılıştan etkilenenler oldu. 27 Mayıs hareketini izleyen aylarda sola karşı baskı olanca ağırlığıyla sürdürüldü. 141. ve 142. maddeler tam yürürlükteydi. 1960 yılı Eylül'ünde toprak reformunun iyi şey olduğunu, yapılması gerektiğini belirten bir yazıdan ötürü sıkı yönetim yazıyı yazan dergiyi daha matbaada iken toplatıyor, dergi yazı kadrosunu tam takım tutukluyordu. Sonradan TİP başkanlığına getirilecek olan bir aydının Cumhurbaşkanına 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasının demokrasinin gereği olduğu yolunda bir mektubundan ötürü hakkında kovuşturma açılıyordu. Buydu ortam, 27 Mayısı izleyen dönemde. Böyle bir ortam bu ortamı yaratmış olan etkenleri 1974'de devrim sonrası Portekizi ile kıyaslamak ve bundan hareketimiz aleyhine sonuçlar çıkarmak, sırf dış görünüşe bakarak, oysa iki ayrı tez-antitez karşılaşmasından aynı sentezin meydana gelmesini beklemek gibi bilime ters düşen tutumdur.

Yazar 27 Mayıs'ta, daha önceki dönemin sorumluluğunu taşıması maddeten mümkün olmayan sosyalizmi yine benimsemiş bir genç değildi. TİP'e katıldığı 1962 yılında ömrünün yaklaşık olarak yarım yüzyılın geride bırakmış yaşlı başlı bir kimseydi. Üstelik yazar ancak kendi genel başkanlığında TİP'in çeşitli sapmalara karşı mücadelelerden geçerek bir sosyalist parti niteliğine ulaştığını iddia etmektedir. Ama öte yandan, gene kendi iddiasına göre, o en verimli çağındayken, Türkiye'de proleter devrimci parti hareketi cılız kalmış ve sonunda dağılmıştır. İnsanın aklına şu soru geliyor: Peki, yazarın elleri armut mu topluyordu? Bir sosyalist olarak kendisine bunun sorumluluğunu taşımaz mı? Koşullar ne olursa olsun, en ağır faşist baskılar altında bile, örgütlü sosyalist eylemi, o koşullara uygun biçimde sürdürmek proleterya adına hareket ettiğini söyleyen devrimcilerin görevi değilmidir? Besbelliki, yazar, böyle bir sorumluluk taşımadığı görüşündedir. O, çetin günler çattımı «sosyalistliğe paydos» diyenlerdendir. 12 Mart açık faşizmi döneminde kendi yönetimindeki TİP'in yer üstünde olduğu 1950'lerde de ancak sansasyonel işlere yanaşması nankör, çetin çalışmalardan özellikle kaçınması bu tutumundan ötürüdür. 12 Mart açık faşizmi döneminde kendi yönetimindeki TİP'in yer üsünde olsun yer altında olsun hemen hemen tümüyle silinmesi bu tutumunun sonucudur.

Bu ortalık süt limanlık iken kaptanlığa özenen, ve böyle bir şartlanma içinde fırtınayla çarpışmayı göze alanlara söverek rahatlayan kimsenin tutumudur. Oysa sınıf mücadelesi durgun sularda denizciliğe hiç benzemez. O mücadele «eşit olmayan savaşta dalgalara göğüs gerenlerin» mücadelesidir.

Yazar Türkiye sosyalistlerinin toplum sorunlarına eğilmediklerinden yakınıyor. 1920'lerden beri bu yolda çalışmalar olmuştur. Bunların yeterliği olduğunu söyleyecek değiliz. Ancak yazar bütün bu çalışmalar içinde «1940-1945 arası Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesinde bir kaç genç doçentin başlattıkları toplum bilim araştırmalarını» zikretmeye değer buluyor. Bu doçentler arasında kendisi de vardır. Birlik olmuşlar ve «Yurt ve Dünya» dergisini çıkarmışlardır. Sosyalist hareket o dönemde örgüt dışı bir sosyalizan aydın grubunun bu girişimini anlayışla karşıladı, kendilerini karşı hayırhah bir tutumdaydı. Ama «Yürt ve Dünya» teorik düzey bakımından yeterli olmakta çok uzaktı, yazar kadrosunda yer alanların çoğu Amerika Birleşik Devletlerinde sosyoloji okumuş aydınlardı. Tüm iyi niyetlerine karşın yazıları Amerikan sosyolojisinin izlerini taşıyordu. Araştırma alanında da sözü edilecek bir katkıda bulunmadılar. Oysa hareket içinde sorumlu durumunda olan Şefik Hüsnü, Reşat Fuad gibilerin Türkiye'de sınıf mevzilenmesi ile toplumumuzun tahlili ile ilgili Dünya Devrimci İşçi hareketi ölçüsünde değer taşıyan yazıları daha o tarihte vardı. Bunlar o dönemin baskı koşullarında yasal olarak yayınlanamadı. Üçüncü enternasyonal arşivlerinde mevcuttur. Şefik Hüsnü'nün 1920'lere ait bazı yazıları son yıllarda yayınlanmış bulunuyor. Yarım Yüzyıl önce kaleme alınmış bu yazılar bugünde değerlerini korumaktadır.

Biz yazarı, «Yurt ve Dünya» da çıkan «toplum bilimsel araştırma» niteliğinde olduğunu söylediği yazılarını bugün yayınlamaya çağırıyoruz. Bu çağrıya uyduğu taktirde okurlarını düş kırıklığına uğratacağını sanıyoruz.

ÇİZGİMİZ 50 YIL HER MEVZİDE SAVUNULDU

27 Mayıs'tan sonra Türkiye'de sola açılış, yılları içeren bir süreçtir. Filipin demokrasiciliği denen anti-demokratik düzenin sınırları göğüslene göğüslene gerilere itildi, sınırlı demokratik özgürlükler ortamı daha az sınırlı kılındı. Proleter devrimcileri, özellikle 141 sabıkalısı (eski

tüfekler), ancak 1966'da, o da takma adla legal basında görüşlerini dile getirebildiler. Kendi organları yoktu, henüz olamazdı. Başkaları (sosyalizm de sosyalizm) diye mangalda kül bırakmazken, onlar (TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE) dediler mi zindanı boyluyorlardı. 1966 küçük burjuva radikallerinin çıkardığı Yön dergisi onların yazılarını basmağa başladı. Türkiye'de proleter devrimcileri, ilk kez legal basında görüşlerini savunma olanağı buldular. Sosyalizm yolunda zorunlu aşama, ilk devrimci adım olarak, işçi sınıfı önderliğinde, tüm ulusal demokratik güçlerin, emperyalizm, işbirlikçi sermaye ve büyük toprak sahiplerine, feodal mütegallibeye karşı Milli Demokratik Devrim stratejisini o dönemde ilk kez legalitede savundular. Bu strateji yeni bir şey değildi. Milli Demokratik Devrim elli yıllık proleter devrimci hareketin daha 1920'lerde saptanmış olan asgari programından başka bir şey değildi. Bu strateji, bilimsel sosyalizmin ustaları tarafından geliştirilmiş olan aşamalı devrim teorisini Türkiye'nin feodal ilişkileri taşrasında halâ barındıran bağımlı kapitalizm koşullarına yaratıcı bir tutumla uygulanılışından doğan bir sentezdi.

O güne dek TİP yöneticileri yazı ve konuşmalarında sınıf mevzilenmesi, önümüzdeki devrimci adımın niteliği, strateji konularına hemen hemen hiç değinmediler. «Sosyalizm iyidir hoştur, kapitalizm kötüdür. Biz seçimle gelip sosyalizmi kuracağız» anlamında son derece yüzeysel bir sosyalizm propagandası ile yenitiyorlardı. Ama mücadele ile genişletilmiş olan demokratik özgürlük ortamında artık bilimsel sosyalizmin temel yapıtları Türkçeye çevriliyor yayınlanıyordu. Buna paralel olarak proleter devrimcileri devrimci teoriye ve Türkiye gerçeklerine uygun bir devrimci çizgiyi legalitede geliştirebiliyorlardı. TİP sözcüleri, o güne dek ağızlarına almadıkları, teorik bilgilerinin sınırlılığı göz önünde tutulursa, belkide önemini değerlendiremedikleri strateji sorununu ilk kez ele almak zorunda kaldılar. «Sosyalizm iyidir hoştur» edebiyatını bırakıp, «Sosyalizme nasıl varacağız» sorusuna yanıt getirmeye çalıştılar. Yanıtları saplandıkları parlemantarizmin damgasını taşıyordu. 1965 seçimlerinde CHP'den aktardıkları oylarla Meclise 15 milletvekili sokmuşlardı. CHP muhalefetteydi. İnönü'ye karşın, bu parti içinde bir küçük burjuva dönüşümcü hizip etkinlik kazanmıştı. Bu grupla, parlamento içinde ve dışında radikal çevrelerle iktidardaki AP'ye karşı bir demokratik güçbirliği gündemdeydi. TİP yönetimi buna sırt çevirdi. Darbelerini AP iktidarından çok oylarına ortak çıktığı CHP'ye ve radikal çevrelere yöneltti. Emperyalizme, faşizme karşı demokratik güçbirliğini kulak ardı eden, devrimde hegemonya sorununu pazarlık konusu yapan TİP stratejisinin ardında bu yatar.

TİP yönetiminin, tüm eksikliklerine karşın, parlementoya sosyalistlerin girmesi elbette ki bir bakıma olumlu bir gelişmeydi. Elbette ki bir sosyalist parti parlemanter mücadeleye sırt çeviremez. Burjuva demokrasisinin tüm olanaklarından son katresine kadar yararlanmakla yükümlüdür sosyalistler. Ama parlemantarizm batağına saplanmak bir devrimci parti için yozlaşmaktır, devrimciliği yitirmektir. TİP yönetimi bu batağa saplandı. Başta gelen yöneticiler arasında bir milletvekili olma yarışı yer aldı. Baskın çıkanlar milletvekili oldular. Başta gelen parti yöneticilerinin tümü meclise girdi. Oysa parlemanter mücadele bir devrimci partinin eylemi içinde ancak ikincil bir yer tutabilir. Asıl eylem partiyi fabrikalarda, tarlalarda bir emekçi tabana dayandırmak, onu gerçek bir sosyalist parti durumuna yükseltmektir. TİP yöneticileri bunun tam tersini yaptılar. O günlerde dolaştırdıkları sözde kendi propagandaları niteliğindeki söylentiler işçi sınıfı sosyalisti olarak çapları hakkında bir fikir veriyordu.

PARLEMANTARİZM BATAĞI

1965'den sonra TİP yönetiminin ikinci Enternasyonal sosyal demokratlarından beter parlemantarizm batağına saplandığı kesindir. Buna hareketin geçmişine, tarihine karşı düşmanca tutumu, teori düşmanlığını, kitap düşmanlığını ekleyin, bu tutumundan doğan ve karşılaşılan hemen her teorik ve pratik sorunda düşünülen hataları ekleyin.

İleri gelen TİP milletvekillerinden biri «Şu kitaplar çevrildi yayınlandı, millet kitap okumaya başladı, işler sarpa sardı» diyordu. Bunu söyliyen, bugün tek suçlu olarak gösterdikleri Aybar değildi, şimdi de Boran ile saf birliği durumunda olan bir il başkanıydı. «Marx'ı, Engels'i, öteki ustaları okumanın ne gereği var. Parti programının, yöneticilerinin yazılarını okuyun yeter» diyordu. Evet yönetim, tabanın bilgisizliğini, bu bilgisizlikten doğan bilinçsizliği, kendi otoritesinin dayanağı sayan duruma düşmüştü. Parlemantarizm ve üstelik teori düşmanlığı TİP yönetimini çok önemli sorunlarda yanlış değerlendirmelere, yanlış tutumlara sürüklemeden edemezdi. Nitekim öyle oldu. Biz burada 1968 Çekoslovakya olayları konusundaki tutumlarına değinmekle yetinelim.

Yazarımız, Aybar'ın «popülizmine» saldırırken bu konuya yanaşmamaya dikkat ediyor. Şöyle diyor «Parti yönetiminde ve saflarında meydana gelen görüş ayrılığı ve uyuşmazlık basında ve parti dışı çevrelerde genellikle 1968 yazında Çekoslovakya'ya diğer sosyalist ülkelerce yapılan müdahaleye ilişkin gösterilir, oysa görüş ayrılığı ve uyuşmazlık çok daha temel sorunları, daha geniş bir alanı kapsıyordu.» «Yürüyüş». Ve Çekoslovakya sorunu üzerinde hiç durmadan başka konulara geçiyor ve sorumluluğunu kendisinin de taşıdığı hatalardan ötürü Aybar'a saldırıyor. Arada belirtelim ki TİP yönetiminin teori düşmanlığının doğal sonucu olan popülist eğilimlerini, proleter devrimcileri daha bunların ilk belirdiği andan başlıyarak eleştirmişlerdir. Ve yazar burada yeni birşey söylememektedir.

Evet acaba niçin yazar Çekoslovakya sorununu geçiştiriyor. Oysa bu sorun önemlidir. Çekoslovakya sorununda tutumlarının TİP yönetiminin sonunda tecridi ve etkisiz hale düşmesinde en önemli etkenlerden biri olduğu söylenebilir. Yazar bu konuda susmaktadır. Çünkü, kendisi de Çekoslovakya bunalımında ABD Cumhurbaşkanı Johnson'unki cinsinden bir özgürlükçü tutum benimsemiştir. Otto Şik'leri, Dupçek'leri Çekoslovakya işçi sınıfının gerçek temsilcileri saymıştır. (Burjuva basında büyük marksist, iktisatçı diye yutturulan Otto Şik'in, bundan bir süre önce, Zürih Üniversitesinde bir açık oturum sırasında marksizmi resmen yadsıdığını ve bu yüzden oturuma katılan CIA tarafından kurulan radyo Europa'nın Çek yorumcusu tarafından kucaklanarak kutlandığını geçerken belirtelim).

İLK «NE AMERİKA NE RUSYA» CILAR

Birçokları «Ne Amerika, Ne Rusya» sloganında ilk olarak Pekincilerin ileri sürdüğü bir şey sanır. Öyle değildir. Bu sloganın patenti TİP yöneticilerinindir. Onlar bu sloganı 1968 de ileri sürdüler. Ve yazarımız bu slogan altında konuşmalar yapmıştır. Bugün TİP sözcüleri «MDD sapması» dedikleri şeyin amacının partiyi işçi sınıfı içeriğinden etmek olduğunu «MDD cilerin» burjuva kuyrukçusu olduklarını, işçi sınıfı önderliğini yadsıdıklarını ve daha neler neler söylüyorlar. Bunlara karşı parti mücadele etmiş ve işçi sınıfı içeriğini sosyalistleşme doğrultusunda yol almış ve bu sosyalistleşme Ekim 1970'de toplanan 4. Büyük kongrede Boran'ın içinde bulunduğu karma grubun başa gelmesiyle kemale ermiş. Öte yandan «MDD cilerle» mücadele edildiği dönemde (yani 1969'a kadar) parti liderliğinin popülizme saplandığını, partinin işçi sınıfı örgütü niteliğini inkâr ettiğini, işçi sınıfı ideolojisine ters düştüğünü de iddia ediyorlar. Yani parti içindeki proleter devrimci muhalefetin TİP yönetimine yönelttikleri eleştirileri benimseyip, hemen hemen ayni savlarla yedi yıl peşinden gittikleri genel başkanları Aybar'ı suçluyorlar. Dahası var: 4. Büyük kongrede MYK'ya seçilen kadronun önemli bir kesiminin «teslimiyetçi» olduğunu, partiyi «burjuvaziyle bütünleştirmek» istediğini, kurulan yeni TİP'i bunlardan arındırmakla partiyi saf sosyalist kıldıklarını da iddia ediyorlar.

Yani, Boran -«Popülist»,- [illegible]tçi» ittifakçı «MDD sapmasını» ait etmiş [illegible] sosyalistleştirmiş. Boran, -«Teslimiyetçi [illegible]ı» 4 üncü büyük kongrede hem [illegible] hem «MDD ciliği» yenilgiye uğratm[illegible]rtinin sosyalistleşmesini gerçekleştirm[illegible] 12 Mart döneminden sonra «teslimiyet[illegible] elenmiş ve Boran'ın önderliğinde p[illegible] sosyalist bir niteliğe kavuşmuş. Buna [illegible]mızı istiyorlar. Şu kadarı yadsınamaz [illegible]çektir: Eğer Aybar bilimsel sosyalizme [illegible]şen görüşlerin sahibi idiyse sen de o [illegible]rüşleri, hiç değilse bir ölçüde, paylaş[illegible] kendisiyle yirmi beş yıl omuzdaşlık ede[illegible] Eğer «teslimiyetçi» diye nitelendirdiğin g[illegible] amacı partiyi burjuvazi ile bütünleştirmek [illegible] se sen ayni eğilimi bir ölçüde taşımadan o[illegible] parti çatısı altında yıllar boyu onlarla birlik du[illegible]rumunda olamazdın.

Yazar, «MDD» tartışmaları bir bakıma iyi oldu, bu tartışmalar sonucu çizgimiz daha ayrıntılı olarak belirlendi anlamında bir görüş ileri sürüyor. «MDD» tartışmaları gerçekten kendileri için iyi oldu. Ama dedikleri anlamda değil. TİP teoricileri hiçbirzaman belirlenmiş bir parti çizgisini tutarlılıkla savunma durumunda olmadılar. Dürüstlükle bağdaşmayan hatta daha da kötü yöntemlere baş vurdular. Karşılarındakileri, Enternasyonalcilikle, gizli örgüt hastalığıyla teröristlikle, cuntacılıkla ve benzeri sıfatlarla suçladılar. Çok kez anti-komünizmin batağına düştükleri oldu.

POSTA

Dürütlüğü ters düşen tutum ve davranışları bundan ibaret değil. Zamanla saçmalığı iyice anlaşılan çizgilerinden, çevir kazı yanmasın, kabilinden sessiz sedasız döndüler, öteki kadar bilime ve gerçeklere ters düşmeyen tezler savunmaya başladılar. Proleter devrimcilerin sloganlarını bile biraz değiştirerek benimsediler. Örneğin biz «Sosyalizm yolunda tam bağımsız gerçekten demokratik Türkiye» diyorduk, onlar sıra bozulmadıkça ayni anlama gelmesi gereken «Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm» sloganını benimsediler. Proleter devrimcilere sövmeyi sürdürmekle birlikte, daha az akıllısızca laflar etmeye başladılar. Şimdi artık «seçimle iktidara gelip sosyalizmi kuracağız» demiyorlar. Örneğin yazarımız gibi, «Gelecek devrim aşamasının sosyalist devrim aşaması olacağını söylemek, bugünden o devrim anına gelinceye kadar demokratik mücadelenin gereğini ve önemini reddetmek demek değildir. Tersine demokratik sosyalizm için mücadelenin ayrılmaz bir parçası olarak güncel, ivedi görevidir, (...) (Bu) toplum yapısının (...) demokratikleştirilmesi mücadelesidir (...) Bu mücadele (...) sosyalizim yolunun açılmasına yardım eder» diyorlar. Terminoloji farklı olmakla birlikte proleter devrimcilerinin söyledikleri de aşağı yukarı buydu. Demek ki her şeye karşın emeklerimiz boşa gitmemiş. Ama devrimci çizgi yamalı bohça değildir. Tez-Antitez karşılaşmasının ürünü bir sentezdir. O senteze yaratıcı tutumla varmadan oradan buradan derlenmiş fikirleri tekrarlamak bir değer taşımaz.

BİR BELGE :

İHTARNAME

T. C. Beyoğlu Beşinci Noterliği

No : 25911
31 Ağustos 1967

KEŞİDECİ :
İst. Kadıköy Göztepe Tütüncü Mehmet E. Cad. No:24/2 de mukim
MUHATAP :
(İstanbul Milletvekili)
Veli Alemdar Han Kat 5 Galata — İstanbul
(Urfa Milletvekili)
ABC Tercüme Bürosu
Mumhane Cad. Mumcu Han No : 54/3 Galat-İst.

1966 yılında, Türkiye İşçi Partisi'ni yöneten gurubu uyarma amacını güden, sosyalist eleştiri-özleştiri niteliğinde birkaç yazının sol basında yayınlanmasından, ve TİP içinde henüz şekillenmemiş bir sol muhalefetin belirmesinden bu yana, her ikinizin de vehim ve telâşa kapıldığınızı üzülerek gözlemekteyim.

Bu telâşın en üzücü belirtisi, TİP Büyük Kongresi arifesinde başlayan ve bugün de ardı kesilmeyen ihbar niteliğindeki beyanlarınızdır. Daha önceki gene ihbar kokan, ama hedef geniş tutulduğu için soyut kalan «halksız sosyalizmden yana tepeden inmecileri» yermeleriniz, bu kez somutlaşmış bulunmaktadır. Bu açık beyanlarınızda, TİP'in geçmişteki sosyalist akımlarla organik bir bağı olamıyacağını söylüyorsunuz ve böyle bir bağ kurmak isteyenlerin bulunduğunu imaediyor, bunları kınıyorsunuz. Son olarak da, kendinizden gayrı, yerli, yabancı her kişi ve akımı «kökü dışarıda, gayrı-milli» olarak nitelendirmeye kadar işi vardırdınız.

Herkesin bildiği gibi, geçmişteki sosyalist eylem o zamanın tarihsel şartları gereği, illegal eylemdi. Legal bir siyasi örgüt olan TİP ile geçmişteki yeraltı eylemi arasında organik bağ kurmak isteyenlerin bulunabileceğinden söz edip, böylelerinden yakınmanın ve üstelik milliliği de tekeline almanın ne anlama geldiğini çözmek, mesleğinde oldukça usta olan emniyetçilerimizin üstesinden gelemiyecekleri kadar zor bir iş değildir.

Ama bundan daha kötü olan, Parti içinde yaptığınız kulistir. Parti organlarının toplantılarından önce, oyunu sağlamak istediğiniz partilerle özel konuşmalar yapmaktasınız. Ve çok şeyler bilen, ama bunların ancak bir kısmını açıklayabilen kimse tavrıyla «Önemli İfşaatta» bulunmaktasınız. Dediklerinize göre: «Gizli Komünist Partisi TİP'in içine sızmıştır. Ama Parti yönetimini ele geçirmektir. Şimdiki Parti yöneticilerini eleştirenler bu komplonun içindedirler. Maazallah bu kötü kişiler başarı sağlarlarsa «TİP'i Enternasyonale bağlıyacaklardır». Partiyi maceralara sürükleyecekler ve kapatılmasına sebep olacaklardır. Herkesin başı belâya girecektir. Parti yöneticilerini eleştirenler, TİP'in seçimle iktidara gelip sosyalizmi kuracağına inanmamaktadırlar. Onlar ihtilâlcidirler. Onların 21 Mayısçılarla bile ilişkileri olmuştur...»

Ve bu «Büyük İfşaatın» ardından, neye uğradığını şaşıran, gözleri büyüyen muhatabınıza «Ya onlar, ya biz» diyerek, kendisini bir tercih karşısında bırakmaktasınız: Bir yanda güven içinde sosyalist particilik yapmak ve belki de bir milletvekilliği! — Öte yanda polis baskıları, işkenceler, demir parmaklıklar ve belki de sehpa!

En sonunda da söylediklerinizin gizli tutulması için tenbih üstüne tenbih yağdırmaktasınız. Kimden gizli tutulması için? Herhalde iktidarın baskı kuvvetlerinden, polisinden, savcısından değil. TİP gibi bir örgütün içinde, haber verme ve belki de provokasyon işiyle görevlendirilmiş ajanların bulunması doğaldır. Bunu siz de bilirsiniz. Giderek böylelerinden bir ikisini, benim gibi, siz de tanırsınız.

Burada gizlilik sol muhalefete katılanlara karşı da olamaz. O halde, söz konusu olan yaptıklarınızın kamu oyundan, özellikle iktidarın baskı kuvvetlerine sosyalist ihbar etme olayı karşısında öfke duyacak olan partili partisiz sosyalistlerden gizlenmesidir. Bu durumda oynanan oyunu açığa vurmak elbette ki bir görev olmaktadır. Yürüttüğünüz kuliste en sık adı geçenlerden biri ben olduğuma göre, bu görevi ben yükleniyorum.

İkinize de şunu hatırlatmayı gerekli sayıyorum: Ünlü 141'inci maddeden iki kez hüküm giymiş olan, bu yüzden de şu anda gerici güçler tarafından siyasi eyleme katılma olanaklarından yoksun tutulan, ama bir yurtsever olarak, dıştan da olsa, Türkiye'de tüm ilerici girişimlere yakın ilgi duyan bir kimse olarak ben, kendi hesabıma, daha ilk gününden beri TİP'e karşı hayırhah bir tutum benimsemişimdir. Türk toplumunda yarım yüzyıllık sosyalist birikimin bir kısmını bağrında barındıran, saflarında nice namuslu devrimcinin bulunduğu TİP'i, Türkiye emekçilerini bilinçlendirme ve örgütlendirme görevini, tarihsel olanakların izin verdiği ölçüde en başarılı biçimde yerine getirebilen güçlü bir örgüt olarak görmek umudunu hâlâ taşımaktayım.

Sosyalist teoriye lâyık olduğu önemi veren, teoriyi Türkiye gerçeklerine uygulıyarak doğru sentezlere varan, Türkiye'ye özgü devrimci çizgiyi doğru saptayan, genç militan kadrolarını eğitme işini hakkıyla başaran, saflarında sosyalist eleştirici özleştiriyi, gerçek partici demokrasiyi gerçekleştirebilen, ve özellikle burjuva parlemantarizminin tuzaklarına düşmeden doğru sosyalist stratejiyi izleyebilen, bağımsız ve demokratik bir Türkiye'den yana tüm millici güçlerin birliğini gerçekleştirmekte önayak olabilen, gerçekten sosyalist bir örgüt olarak görmek isterim ben İşçi Partisini. Ve siz ikinizin de, yanılgılarınızdan arınmış olarak, böyle bir sosyalist örgütte, yerinizde barınabilmeniz beni ancak sevindirir.

TİP'in Anayasaya ve kanunlara kesin olarak uyan eylemine gölge düşürecek, böylelikle gerici güçlerin ekmeğine yağ sürecek olan provokasyon niteliğindeki davranışların, herkesten önce ben karşısındayım. Nasıl ki, TİP'i bir şahıs çiftliği, oportünist bir oy toplama makinesi durumuna düşürmek yolundaki çabalara karşıysam. Benim kesin tutumum budur. Ayrıca sözkonusu komploya katıldıklarını iddia ettiğiniz partili, partisiz sosyalistlerin de, anladığına göre, biricik kusurları sizin son zamanlardaki tutumunuzu yadırgamış olmalarıdır. Bunların da isnatlarınızı doğrulayan en ufak bir davranışları olmadığını bilmemeniz bana imkânsız görünmektedir. Ama bile bile asılsız isnatlarda bulunmayı size yakıştıramadığım için, ben gene ihbar niteliğindeki beyanlarınızın, kapıldığınız vehimlerden ileri geldiğine inanmak isterim. Bu boş vehimleri içinizden atınız. Bunlar sizi dönüşü olmayan bir yola sürükliyecektir.

Davranışınızı haklı göstermek için yürüttüğünüz muhakeme, kendi kendinize ve çevrenize sunduğunuz kanıtlar ne olursa olsun, yaptığınız şey, öz olarak şudur : Kişisel nedenlerle siyasi hasım saydığınız kimselere muhayyel suçlar yüklemektesiniz. İhbarda bulunduğunuz merci : Burjuva - Feodal ağa iktidarının baskı kuvvetleridir. İhbar ettikleriniz : Sosyalizm davasına emeği geçmiş ve geçecek olan sosyalistlerdir. İsnat ettiğiniz suç : Yeraltı eylemi, eylemi, komünistlikdir. Yani anti- - komünizm silâhından yararlanmakta ve hasım saydıklarınızı yasa dışına itmektesiniz. Sizin de bilmeniz gerekir ki, komünist olmamak başka şeydir, Amerikan emperyalizminin bir numaralı ideolojik ihraç malı anti - komünizmden devrimcilere karşı yararlanmak başka şeydir. Ve anti - komünizm yaparak, «Ben değilim, bunlardır» diye polise parmakla adam göstererek kimi çev-

relere yaranmak, «Partiyi kurtarmak» çabasındasınız.

Bu hesap kesin olarak yanlıştır. Yaptığınız şey, faşist teröre ortam hazırlamaktır. Faşist terörün başlaması için vesile yaratmaktasınız. Ama bilmeniz gerekir ki, Türkiye'de faşizm, hiçbir zaman en sola vurmakla yetinmiyecektir. Bizden başlasa bile, en kısa zamanda Ortanın Solu'na kadar, Türk milli bağımsızlığından yana tüm millici güçlere çullanacaktır. TİP ve tüm ilerici örgütler mutlaka darbelenecektir. Emekçi halktan yana yazarlar mutlaka susturulacaktır. Ve siz de kayırılmıyacaksınız.

Onun için ikinizi de uyarıyorum : Davranışınız, kendi kişisel açınızdan, siyasi karyeriniz bakımından da akıllıca bir davranış değildir. Bir sosyalist parti içinde kimi konularda görüş ayrılıklarının, eleştiri özleştirinin bulunmasını, örgütün canlılığının belirtisi doğal bir şey olarak karşılıyacağınıza, ve kendine güvenen, alnı açık devrimciler gibi parti - içi demokrasisi ortamının yaratılmasına yardımcı olacağınıza, siz parti içinde bu ilk sol muhalefet dalgasını ihbar yoluyla temizlemeye kalkıyorsunuz. Böylelikle TİP'in mezarını kazmaktasınız. Faşist terör gerçekleşse de bu böyledir, gerçekleşmese de. İyi biliniz ki, anti - komünizm silâhından, ihbardan medet uman bir örgütün Türkiye'de geleceği hiç de parlak olmıyacaktır; bu örgüt sosyalistlik iddia etse bile.

Onun için uyarıyorum : 1966 güzünden bu yana kaygan bir yüzeye varmış bulunuyorsunuz. Toparlanınız. Belki henüz çok geç değil. Ana ilkelerde birliği, kardeşliği kurma yolunda dir. Siz sıradan bir politikacı değildiniz. Siz sosyalist olmak iddiasındasınız. Her davranışınızın sosyalist ahlâkla, devrimci şerefiyle bağdaşıp bağdaşmadığını düşünmek zorundasınız. Hasım saydıklarınız TİP'in, bu arada sizin de başarınızı istemektedirler. Kapıldığınız vehimleri içinizden atınız. Teorik konularda tartışmalardan korkmayınız. Bunların, partiye dıştan müdahale niteliği taşımadığını iyice anlayınız. Türkiye'nin özel şartları gereği, bir sosyalist parti tüm sosyalistlere kucağını açamamaktadır. Ama bu yüzden siz bölücü rol oynamayınız. Partili olsun, partisiz olsun tüm sosyalistler arasında çaba gösteriniz. Ve hiçbir sosyalisti yasa dışına itmeyiniz, Amerikan yapısı anti - komünizm silâhından yararlanmaya kalkmayınız. Kısaca şu anda düştüğünüz durumda, o kaygan yüzeyden kendinizi kurtarınız. Yoksa o kaygan yüzey sizi kötü sonlara sürükliyecektir.

Bir de şu var : İlgili merciler, ihbar niteliğindeki beyanlarınıza dayanıp henüz harekete geçmemişlerdir. Bu belki de, Aziz Nesin'in ünlü sorusundan sonra bir ikinci fiyaskodan çekindikleri içindir. Belki de başka nedenler vardır. Ama eğer bu ihbarlar yüzünden tek bir sosyalistin kılına dokunulacak olursa, bunun manevi yükü sizin omuzlarınızı çökertecektir. Uyarıyorum!

Mihri BELLİ

CİA'nın Oyunları

Geçen hafta içinde gazetelerde CİA'nın bir takım devlet adamlarına rüşvet verdiği açıklandı. Adları açıklananlar arasında Makaryos Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Ürdün Kralı Hüseyin ve Alman Sosyal Demokrat Partisinin Lideri Willy Brandt var.

Kral Hüseyin ilk önce haberi yalanladı. Sonradan Carter'in haberi sadece Wili Brandt için yalanladığı, kendi imdadına koşmadığını anlayınca CİA'dan yardım aldığını ve yardımı kendi istihbarat teşkilatı için kullandığını bir gazeteye açıkladı. Mısır Hükümet çevreleri de Enver Sedat'ın yardım aldığını ve fakat bunu bir takım İngiliz şirketlerinin hisselerini satın almak için kullandığını açıkladı. Alman Sosyal Demokrat Partisinin, W. Barndt'ın CİA'dan rüşvet aldığı haberinin yalanlanmasını ABD Hükümetin den istediği haberler arasında. Fakat bizzat Brandt'dan ve Makaryos'dan bir ses yok!

Bu olay iki açıdan önemlidir birincisi emperyalizmin, özellikle ABD emperyalizminin geri-bıraktırılmış ülkelerdeki devlet veya hükümet yöneticilerini satın alma ve harcama taktiği açısından.

Emperyalizm, yeni sömürgecilik döneminde geri bıraktırılmış ülkeleri, kendine bağımlı kukla iktidarlar aracıyla sömürür. Bu dolaylı ve gizli sömürü mekanizmasında devlet yöneticilerini satın alma da genel kurala uygun olarak gizli tutulur. Özellikle ABD emperyalizminin hükümet darbeleri düzenlediği sömürülen ülkelerde, darbecilerin başı ekseriya CİA ajanı, satılmışlardır. Örneğin faşist Yunan Cuntasının başı Albay Papadopulos CİA'nın irtibat subayıydı. Devrim öncesi Kamboçya'nın Devlet Başkanı Lon Nol' da CİA ajanı idi.

Önemli olan geri bıraktırılmış ülke yöneticilerinin CİA ajanı olup olmaması değildir. Yöneticiler zaten emperyalizmin sömürü ve tahakkümünü sürdürme aracı kukla iktidarların üyeleridir.

Önemli olan bizzat emperyalizmin kendi ajanlarını teşhir etmesidir. Bu teşhir etme emperyalizmin yeni-sömürgecilik siyasetinin bir oyunudur. Emperyalizm, sömürdüğü ülkelerde bu sömürüye karşı uyanan halkların ulusal direnişi karşısında bu direnişi ezmek için faşist iktidarları başa getirir. Bu faşist iktidarlar ülke halkının muhalefeti ve bilhassa dünya kamuoyu karşısında itibardan düşmesi durumunda, emperyalizm daha zor durumlara düşmemek için «özgürlüğün koruyucusu» sıfatıyla darbe içinde darbe geliştirerek veya seçimler yoluyla bir öncekinin ehvenişeri olarak ortaya yeni iktidarlar, yeni liderler çıkarır. Bu işe önce yıpranmış liderleri iktidardan düşürerek başlar.

Örneğin Papadopulos, rolünü tamamladığında CİA ajanı olduğu dünya basınına sızdırılıyor sonra arkadan darbe ile Gizikis getiriliyor. Şirin görünmek için krallığı kaldırıp cumhuriyeti ilân ediliyor. Vietnam'da de böyle olmuştur. ABD'nin bir numaralı uşağı olan Diem fazla yıpranınca darbeyle Van-tiyo getiriliyor yönetime.

Şimdi ABD emperyalizmi bilhassa orta doğuda yeni planlarını sahneye koymaya hazırlanırken bu kuralı, Kral Hüseyin ve Enver Sedat için uygulamayacağını düşünmeyi, bu ülkelerin somut koşulları mümkün kılmıyor. Gerçi ABD emperyalizmi için ortadoğuda Hüseyin ve Enver Sedat iyi birer uşaktır. Fakat ortadoğu karmaşık sorunlarıyla emperyalizm için karmaşık bir siyaset gerektirir. Ve sahneye konulan oyunların önceden tahmin edilmesi güçtür.

Gelelim ikincisine -Sosyalist enternasyonalin sekreterliğine ve böylece dünya sosyal-Demokrasisinin lideri durumuna yükselen N. Branttın da CİA'dan rüşvet alanlar listesinde bulunmasına. Bu olay emperyalizm tarafından geri-bıraktırılmış ülkemize kalkınma modeli olarak sunulan Sosyal-Demokrasinin ne menem bir şey olduğunu hangi boyutlara ulaşabileceğini gösteriyor.

Meseleyi kavramak için, ülkemizde CHP'nin demokratik sol veya demokratik sosyalizm kılıfını giydirdiği sosyal demokrasi üzerine bir kaç söz edelim.

I. Emperyalist paylaşım savaşında kendi ülkelerinin emperyalist burjuvazilerini destekleyen, onlarla sınıf işbirliği yapan ve Lenin'in bu yüzden sosyal-emperyalist sıfatını verdiği II. Enternasyonal partilerinin oportunist çizgisi daha sonra emekle sermayeyi uzaklaştırma temelinde geliştirildi. Ve Ekim 1917 den sonraki dönemde, devrime gebe batılı kapitalist-emperyalist toplumlarda işçi sınıfına, sınıf mücadelesi avutucu, reformlarla küllendirilerek burjuvazi, «proleter devrimlerinden» geçici olarak kurtulmuş oldu. Bu tarihsel çizginin içinde gelişen sosyal-demokratik partilerin bugünkü ortak yanı hem kapitalizme hem sosyalizme alternatif olma iddiasında olmalarıdır.

Aslında bu iddiaları da bir yutturmacadır. Çünkü ne Olaf Palme'nin sosyal demokrasisi (İsviçre sosyalizmi diye göklere çıkarılan) kapitalizmi aşabilmiş, nede Şili de Friern'in Hristiyan demokrat (orta-sol) partisi, Allende'nin halk birliği iktidarını önliyebilmiştir.

Üstelik batılı sosyal-demokrat partiler, emperyalist burjuvaziye dayanırlar. Alman Sosyal-demokrat partisi bunun en somut örneği Alman emperyalizminin reformcu partisidir.

Sosyal-demokrasi ülkelerde kapitalizmin, çürüyen yaralarını onaran ve işçi sınıfını aldatmaca reformlarla uyutan yedek lastiğidir.

Kısaca sosyal-demokrasinin tarihsel gelişimi ve niteliği böyle, «Sosyalist enternasyonalin» sosyalist terimini kullanması ise bir aldatmacadır.

Yardımcısının doğu bloku yararına casusluk yaptığını öğrenen SPD lideri W. Brandt tepkisini başbakanlıktan istifa ederek göstermesine karşılık, şimdi CİA ajanlığı suçlamasına ses çıkarmaması Ecevit'i ve partisini neyin takipçisi oldukları konusunda düşündürmelidir.

(Baştarafı 16. Sayfada)

terör düzenini tattırdı, emekci Türkiye halkına.

Evet, halkımızın çeşitli şekillerde beliren anti-faşist direnişi 1973 seçimlerinde somutlaşınca, geri çekilmek zorunda kaldılar. Fakat 12 Mart açık faşizmin tadı damaklarındadır. Filipin demokrasiciliğinin artık sökmeyeceğini anladılar. Açık faşizme, yeniden geçişi sağlamak için ne mümkünse yapıyorlar. Ama heveslerini kursaklarında bırakmak için tüm demokratik güçler bu kez uyanık davranmayı bileceklerdir. Tüm çabalarımız bu yönde olsun!

12 MART

Türkiye'de bir 27 Mayıs 1960 hareketi oldu; bir de 12 Mart 1971 darbesi. 27 Mayıs hareketi, topluma bir şeyler kazandırmış mıydı? Emperyalizmin ülke üzerindeki vesayeti, ve sömüren sömürülen sınıflar ilişkisi bakımından bir şey değiştirmedi elbette. Bununla birlikte 27 Mayısçıların iradesi dışında bu hareket, bir sola açılışı sağladı. Burada, 1961 Anayasasını bir etken olarak zikredebiliriz.

Bu Anayasanın getirdiği demokratik hakları gerektiği gibi kullanabilmeyi büyük ölçüde başarabilen Proleter Devrimcileri hızla güçlendiler. Legal ortamda, Proleter Devrimcilerin, doğru sloganlarıyla, ve gayretli çalışmalarıyla, emekçi halk içinde bir canlanma, emperyalizme ve işbirlikçi iktidarlara karşı bir direnme hareketi başladı. Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi Türkiye halkının bilinç grafiği hızla yükseldi.

Ülke, işçi eylemlerinden, fabrika işgallerinden; köylü eylemlerine, toprak işgallerine kadar; öğretmenlerin boykotlarından Yargıtay yürüyüşlerine kadar, toplumun tüm emekçi sınıf ve tabakalarının, tüm ulusal ve demokratik güçlerinin eylemleriyle çalkalanmaya başladı. Gençliğin anti-emperyalist eylemleri, bütün ülke çapında olumlu etkiler uyandırıyor, destek buluyordu. Amerikan 6. filosu, sıkıyı görünce, artık gelemez olmuştu. 15-16 Haziran büyük işçi direnişi, işbirlikçi sınıfları şaşkına çevirdi. Böyle bir şeyi hiç beklemiyorlardı. Takkeyi önlerine koyup düşünmeye, planlar yapmaya başladılar.

Emperyalizmin ve işbirlikçi sınıfların muteber adamı Demirel ülkeyi yönetemez duruma düştükce feryat ediyor; gençliğin eylemlerinden, «Komünist tehlikeden» dem vuruyor; bütün bunlara neden olarak, 1961 Anayasasını gösteriyor; «Bu Anayasa ile ülke yönetilemez» diyordu.

ABD — emperyalizmi ve işbirlikcilerinin temsilcisi Demirel iktidarı, ülkeyi yönetemez duruma düştükce, küçük burjuva radikalleri diye anılan çevreler, kendilerini iktidar adayı olarak görmeye başladılar. Bunlar esas olarak orduyu örgütlenme alanı seçmişlerdir. Emekçi halk yığınlarıyla örgütsel hiçbir bağları yoktu. 27 Mayısdan daha ileri, ikinci bir darbe için hazırlanıyorlardı. «Bağımsız Türkiye» sloganını benimsiyorlar, bazı köklü reformlar planlıyorlardı. Ancak 27 Mayıs tam bir gizlilik içinde cereyan etmişken, bunlar örgütlenmelerini emperyalizmin gözü önünde sürdürüyorlardı. Ordu içinde ABD emperyalizmini ürkütecek kadar önemli bir ilerici, yurtsever potansiyel vardı. Kısacası, Türkiye ABD, emperyalizmi ve işbirlikçisi sınıflar için problem ülke durumuna gelmişti.

CIA ve MİT önce üniformasız baskı gruplarının terörünü tezgahladı ve yoğunlaştırdı. Bu gün olduğu gibi her hafta bir kaç devrimci genç öldürülüyordu. Ardından sağ cunta baskınını verdi. Ortaya 12 Mart muhtırası çıktı, Demirel kenara itildi.

12 Mart muhtırasının metnini tahlillerden geçirmenin gereği yok. Fiilen güdülen politikanın kimin, hangi sınıfların çıkarlarına uygun olduğuna bakmak yeter. Bu dönemde, Amerikan emperyalizmi, işbirlikci burjuvazi ve feodal mütegallibe üçlüsünün sömürü ve tahakkümü, görülmedik ölçüde yoğunlaştı.

Hükümete ve sıkıyönetime dayanan patronlar, tam bir şımarıklık içinde işçi haklarını pervasızca çiğnediler. İşçilerin en yoğun olduğu iller sıkı yönetim altındaydı.

İktidar adamlarının ağzında «reform» sözcüğünün boş laf olduğunu, bu iktidarların tavuğuna kışt demeye niyetli olmadığını iyice anlayan feodal ağalar, taşradaki tahakküm ve sömürülerini her zamankinden daha rahat sürdürdüler. Kürt halkı üzerindeki ulusal baskı herzamankinden daha ağırlaşdı. Kendi ana diline, ulusal kültürüne sahip çıkmak gibi en ilkel bir haktan yoksun tutulan bu kardeş halkın demokratik direnişini ezmek için Doğuda herzaman fiilen var olan sıkı yönetim, bu kez resmen ilân edildi.

MİT, Kontr — Gerilla, polis, sıkı yönetim mahkemeleri, devrimciler için tam istim çalıştırıldı. Sehpalar kuruldu, devrimciler asıldı. Devrimci katliamları birbirini kovaladı. Demirel'in herzaman şikayet ettiği 1961 anayasası kırpılarak kuşa çevrildi.

Kısacası Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçisi sınıfların dikensiz gül bahçesine çevirmek için ne mümkünse yapıldı.

Bu açık faşizmin ta kendisiydi. Uluslararası finans-kapitalin en gerici en şoven, en saldırgan kesimini oluşturan Amerikan emperyalist tekelleri, işbirlikçi asalak sınıflar eliyle kanlı

(Devamı 15. Sayfada)